

- ۳ افاده مخصوصه
 ۷ مقدمه نك برنجی قسمی بر دین ایله متدین و بر شریعتله متشرع
 اولمقلغك لزومی بیاننده در
 ۱۴ مقدمه نك ایکنجی قسمی امام المسلمیننه اظهار مآثر حرمت
 ورعایت بیاننده در

﴿ برنجی باب وظائف شخصیه بیاننده یکریمی درت فصولدر ﴾

- ۱۶ برنجی فصل نفسی رزائل حیوانیه دن تطهیر بیاننده در -
 ۲۱ ایکنجی فصل امهات خباثشدن حسد بیاننده در
 ۲۳ اوچنجی فصل ریا بیاننده در
 ۲۷ دردنجی فصل عجب و کبر بیاننده در
 ۳۱ بشنجی فصل جوارح و اعضاءك ما خلق لهلر نده استعمالتك
 فضلیتی بیاننده در
 ۳۳ آلتنجی فصل مصدر حسنات و مورد سیأت اولان اعضای
 سبعة بیاننده در
 ۳۵ یدنجی فصل اعضای سبعة دن عین بیاننده در
 ۳۷ سکرنجی فصل اعضای سبعة دن اذن بیاننده در
 ۳۹ طقوزنجی فصل اعضای سبعة دن لسان بیاننده در
 ۴۱ مجرای لساندن جاری اولان سکرن نوع منهیاتدن برنجی
 نوع کذب
 ۴۳ ایکنجی نوع وعدده خلف
 ۴۴ اوچنجی نوع غیبت
 ۴۶ دردنجی نوع مرء وجدال و مناقشه ناس

(ب)

صیفه

- ۴۸ بشنجی نوع تزکیه نفس
- ۴۹ آلتنجی نوع لعن
- ۵۰ یدنجی نوع ناس عایینه دعا
- ۵۱ سکز نوع تحقیر ناس
- ۵۳ اوننجی فصل اعضای سبعة دن بطن بیانده در
- ۵۶ اون برنجی فصل اعضای سبعة دن آلت تناسل بیانده در
- ۵۷ اون ایکنجی فصل اعضای سبعة دن یدین بیانده در
- ۵۸ اون اوچنجی فصل اعضای سبعة دن رجلین بیانده در
- ۶۴ اون دردنجی فصل منفرداً اکل و شرب بیانده در
- ۷۱ اون بشنجی فصل مجتمعاً اکل بیانده در
- ۷۳ اون آلتنجی فصل مأكولات و مشروباتک افضلی بیانده در
- ۷۷ اون یدنجی فصل طرق و معابرندن کیفیت مرور و عبور بیانده در
- ۸۱ اون سکزنجی فصل طرق و معابره اولان وظائف انسانیه
بیانده در
- ۸۴ اون طقوزنجی فصل تأمین معیشت ایچون سعی ایتنک لزومی
بیانده در
- ۸۹ یکرمنجی فصل توانی یعنی تندرورلک بیانده در
- ۹۲ یکرمی برنجی فصل افضل صنایع ایله اجرای صنعتده اولنه جق
معامله بیانده در
- ۹۶ یکرمی ایکنجی فصل بایعک مشترییه و مشترینک بایعه قارشی
اولان معامله لری بیانده در

(ج)

حکیمہ

- ۹۹ یکرمی اوچنچی فصل دفع خوف موت بیاننددر
۱۱۰ یکرمی دردنجی فصل حزنی ایجاب ایدن اسباب ایله صورت
دفعی بیاننددر

﴿ایکنجی باب وظائف دینیہ بیاننددر اون التی فصلدر﴾

- ۱۱۴ برنجی فصل انیس حقیقی آنجق جناب پروردکار عالم حضر -
تلی اولدیغنک بیاننددر
- ۱۳۴ ایکنجی فصل معبود حقیقیه قارشی ایفای وجیبه عبودیت
بیاننددر
- ۱۴۷ اوچنچی فصل توبه نك تعریفی و نصاً ثبوتی بیاننددر
- ۱۵۰ دردنجی فصل معرفت معاصی بیاننددر
- ۱۵۵ بشنچی فصل توبه نك کیفیت حصولی بیاننددر
- ۱۶۴ آلتنجی فصل جوامع شریفه ده جماعتہ قانان نمازك فضیلتی
بیاننددر
- ۱۶۷ یدنجی فصل جوامع و مساجده لازمه تعظیمك ایفاسی بیاننددر
- ۱۷۰ سکنزنجی فصل سلامك لزوم و کیفیت تعاطیسی بیاننددر
- ۱۷۶ طقوزنجی فصل سلامك مزیت معنویه سی بیاننددر
- ۱۷۹ اوننجی فصل برواحسانك ممدوحتی بیاننددر
- ۱۸۶ اونبرنجی فصل مسئول عنہ ایچون رعایتی لابتا اولان وظائف
بیاننددر

۱۹۰ اوز ایکنجی فصل سائل ایچون رعایتی لازمکلان شرط بیاننده در

۱۹۲ اوز اوچنجی فصل سوآلک ذم و قدحی بیاننده در

۱۹۴ اوز دردنجی فصل مسافرینک وظائفی بیاننده در

۱۹۷ اوز بشنجی فصل صاحب خانه نك مسافره قارشى وظائفی

بیاننده در

۲۰۰ اوز آلتنجی فصل مسافرک صاحب خانه یه قارشى وظائفی بیاننده در

اوچنجی باب وظائف مدنیه بیاننده یکریمی اوچ فصلدر

۲۰۳ برنجی فصل وظائف معلم بیاننده در.

۲۱۳ ایکنجی فصل وظائف متعلم بیاننده در.

۲۱۵ اوچنجی فصل اولادک والدینه قارشو مکلف اولدینی وظائف

بیاننده در.

۲۱۷ دردنجی فصل والدینک تحصیل رضالینک فضائلی بیاننده در

۲۲۴ بشنجی فصل ناسک اصناف ثلاثه سندن مجهولین ایله مصاحبت

واستیناس بیاننده در.

۲۲۵ آلتنجی فصل اخوان و اصدقا ایله مصاحبت و استیناس بیاننده در

۲۳۷ یدنجی فصل معروفین ایله مصاحبت بیاننده در.

۲۳۲ سکرنجی فصلی محب اتخاذ اولنه جق کسه لرده نه کی خصلت

آرانلسی بیاننده در

۲۴۱ طقوزنجی فصل حقوق مصاحبت بیاننده در .

- ۲۴۴ اوننجى فصل استيناس بالناسك صور اجرائيهسى بياندهدر
- ۲۵۵ اونبرنجى فصل كلام بياندهدر .
- ۲۶۱ اون ايكنجى فصل شروط تكلم بياندهدر
- ۲۶۴ اون اوچنجى فصل الفاظ و معاينك فصاحت و بلاغتى بياندهدر
- ۲۶۶ اون در دنجى فصل هر بر متكلمك رعائنه مجبور اولد ينى وظائف بياندهدر .
- ۲۷۲ اون بشنجى فصل ملاحظه بياندهدر .
- ۲۷۵ اون آلتنجى فصل ملاحظه خصوصنده اولنه جقى معامله بياندهدر
- ۲۷۷ اون يدنجى فصل رسمى اولان سوال و جواب بياندهدر
- ۲۷۸ اون سكرنجى فصل اسئله و اجوبه غير رسميه بياندهدر
- ۲۸۱ اون طقوژنجى فصل هر بر خصوصده استشاره نك لزومى بياندهدر .
- ۲۸۲ يكرمنجى فصل مستشارده بش خصالتك بولنسى لزومى بياندهدر .
- ۲۸۷ يكرمى برنجى فصل ابوينك اولادينه محبت و تعاليم و تربيه لرينه دقت ايتلرينك لزومى بياندهدر .
- ۲۸۹ يكرمى ايكنجى فصل اولادك والدينه اطاعتى و اولادك لزوم تعليمى بياندهدر .
- ۲۹۳ يكرمى اوچنجى فصل لوازم ابوت و بنوتك صور اجرائيهسى بياندهدر .

در دنجی باب وظائف رسمیه بیاننده اون ایکی فصلدر

- ۳۰۸ برنجی فصل اولوالامرہ و حکومتہ اطاعت بیاننده در
 ۳۱۵ ایکنجی فصل وظائف تلبس بیاننده در
 ۳۱۸ اوچنجی فصل الوان البسه بیاننده در
 ۳۲۵ در دنجی فصل بیوت و اما کن بیاننده در
 ۳۳۰ بشنجی فصل وظائف مریض بیاننده در
 ۳۳۳ آلتنجی فصل عیادہ مریض بیاننده در
 ۳۳۸ یدنجی فصل تداوی مریض بیاننده در
 ۳۴۰ سکرتجی فصل فضائل تزوج بیاننده در
 ۳۴۶ طقوزنجی فصل زوجک زوجه اوزرنده بولنان حقوقی بیاننده در
 ۳۴۹ اوننجی فصل زوجہ نک زوج اوزرنده بولنان حقوقی بیاننده در
 ۳۵۱ اون برنجی فصل زوج و زوجه دن هر برینک آخره قارشو
 اظهار آثار ود و مخادنت ایملرینک لزومی بیاننده در
 ۳۵۷ اون ایکنجی فصل زوج و زوجه حقارنده بعض متفرقات
 بیاننده در

بشنجی باب انسانک مخلوقات حیوانیه و نباتیه قارشو

وظائف ایله برنجی شرعی حرکتی بیاننده بش فصلدر

- ۳۶۰ برنجی فصل نوع بشرک حیواناته قارشو اولان وظائف بیاننده در

(ز)

صحیفه

۳۶۸ ایکنجی فصل نوع بشرک نباتاتہ قارشو اولان وظائفی بیاننده در

۳۷۴ اوچنجی فصل شریعتک نہی ایتدیکی شیلر بیاننده در

۳۸۴ دردنجی فصل حلاصه وظائف بشریہ اولان حقوق بیاننده در

۳۹۳ بشنجی فصل بعض وصایای شرعیہ بیاننده در

۳۹۷ خاتمه

۳۹۸ فذاکه منظومه

افلاک ربی

— مؤلفی —

باندرمه نائی : ایچ ایلی عبد الله شوکت بن محمود حمدی

— طابع و ناشری —

چتالجه لی زاده احمد حلمی

استانبول

(حریت مطبعه سی) چنبرلی طاش جوارنده طاووق بازار نومرو: ۱۹

۱۳۲۸

﴿ اخلاق دینی ﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حمد جدیر نادر دود و شکر جزیل نامعدود اول آفریننده عقول
وحواس و روزی دهنده کافه اناس اولان جناب واجب الوجود و مفیض
الخير والوجود حضرت تدرینه احق و احرا درکه بالجمله کائناتی ابداع نظام
واکمل قوام اوزره خلق و ایجاد و ﴿ خلق الانسان علمه البیان ﴾ نظم
جلیلی موجبینجه نوع بنی آدمه عقل و ذکا ایله احسان استعداد و قرآن
معجز بیان انزالیه طریق حق و صوابه ارشاد ایلدی جل جلاله

و انواع صلوات بی انتها و اضاف تخیات لاتعد و لاتحصی سبب
خلقت عالم سید نوع بنی آدم مبلغ الاحکام الشرعیه و رهبر سعادت دینویه
واخرویه حبیب خدا و شفیع روز حشر و جزا محمد المصطفی علیه اکمل
التحایا افند من حضرت تدرینه سزادرکه حلیه بی بهای و مارسلناک الارحمة للعالمین
اکساسیله شان عالی رسالت پناه یاری اعظام و اجلال و ردای بی همتای ﴿ وانک
لعلی خلق عظیم ﴾ ایله اوج شرف و سعادتہ اعلا و ایصال اولنمشدر صلی اه
تعالی علیه وسلم و سلام سلامت انجام ابتدای بعثتده ذات عالی نبویه

مصاحبت و خاتمه کتاب رسالته مقارنته حائز شرف بهترین و [اصحابی
کالنجوم بایهم اقتدیم اهتدیم] حدیث شریفی دلالتیله عمده و وحیدین
اولان آل و اصحاب کزین و ائمه دین مبین و صابیح کافه مسلمین حضراتنک
ارواح باهر الانسرا حلیینه ایشار اولنورکه هربری مرشد راه هدایت
و موصل سمت سعادت و سلامتدر رضواناه تعالی علیهم اجمعین .

امابعد بو عبد حقیر و ضعیف المحتاج الی رحمة ربه اللطیف باندرمه
قضایى نائبی ایچ ایلی عبده شوکت بن محمود عفااه عنهما و عمن یقول آمین
جناب منعم حقیقتینک فضل عمیمیله ملک البرین و البحرین خادمین الحرمین الشریفین
اعنی به السلطان ابن لسلطان ابن السلطان محمد رشاد خان خامس اداماه
تعالی الی اخر الدوران افندمن - حضرتلرینک پرورده نعمت و غنوده ظل
ظلیل رأفت و عنایتلری اولوب دعای دوام عمر و دولت و ثنای قیام عزو
شوکتلرینه مداومت لازمه آداب عبودیت و مهمه اداى حق شکر
و محمدتن اولدیغنه و [من کانه دعوة مستجابة فلیدخرها لاولی الامر]
حدیث شریفی و فضیل بن عباس رضی اه عنهما نیک [لوکان دعائی مستجاباً
لم ادع لغير السلطان لانه صلاح العباد والبلاد] قول لطیفی هقتفاسنجه هم
شونعمتک و جیبیه تشکرینی ایفا ایتک همده ذات مکارمسماات حضرت
ظل اللہینک انظار مزینه معالیپروریلری ملک و مملتک استحصال سلامت
و سعادتنه معطوف و افکار منوره معارف کستریلری هنر و معرفتک
استکمال سرارة و براعتنه مصروف اوله کلدیکندن جسارت الهرق [الناس
على سلوك ملوکهم] فحواسنجه علی قدر البضاعه عاجزانه بر خدمته
بولنمق نیت خالصانه سیله اشبو کتابی بر مقدمه و بش باب و بر

خاتمہ اوزرینہ جمع و ترتیب و ضبطی تسہیل ایچون ابواب مذکورہ پی
فصول عدیدہ یہ تقسیم و بو کتابہ اخلاق دینی تسمیہ ایلدم
چونکہ معاملات بشریہ یا صوم و صلاة حج و زکاة کبی عباداتہ و یا
معاوضات مناکحات مخاصسات کبی معاملاتہ و یا حدزنا و حد شرب و حد
قذف کبی عقوباتہ و یا کفارت صوم و ظہار کبی کفاراتہ و یا صرف اعتقادیاتہ
و یا بونلرک ما حصلی اولق اوزرہ اخلاق حسنہ یہ متعلق اولسنہ
و بونلردن عبادات و کفارات و عقوبات و اعتقادیات قسملری مؤلفک
« نجات المکلفین » نامندہ کی اثرندہ مندرج و معاملات قسمی دخی بمنہ تعالیٰ
درست اکمال بولنان « درج الاحکام حرز الحکام » نامندہ کی اثرندہ مندرج
اولسنہ مبنی اشبو کتاب یالکز اخلاقہ تخصیص اولنمشدر

گرچہ نجات المکلفینک باب ثالثہ اخلاقہ دائر بعض مباحث علاوہ
ایدلمش ایسده کتابک حجمی نامساعد اولدیغندن تفصیلات لازمه اعطا
اولنہ مدینی و اسلامیتک شطرنی اولان فعل اوامرو ترک نواہینک تنایج
مطلوبہ لری [ادبی ربی فاحسن تأدیبی] حدیث شریفی موجبہ آداب
و اخلاق محمدیہ ایله تأدب و تخلقدن عبارت بولندیجی جهتہ اولبابده
نقدر تفصیلات ویرلسہ ینہ حقیلہ و تمامیلہ افادہ ایدیلہ من زیرا اخلاق
حسنہ محمدیہ بر بحر بی پایان و کیفیت و کمیتہ کسب اطلاع عدیم الامکاندر
اخلاق حسنہ ایچون اس الحركات اولق اوزرہ هر کسک اکلہ یه جنی
صورتده بر اثر مخصوص بولنادینی و کتب احادیثدن اخلاق حسنہ
استخراجی هر کس ایچون سهل الحصول اولمدینی جهتہ هر کس کندی
ادب و تربیہ سنی بشقہ سنہ ترجیح ایتمکده و بریسی دیکرینہ جزئی

براغبرار پیدا ایدر ایتمز تربیه سزلیکه اتهامنه قیام ایلمکده ایسه ده اول
کیمسه نك اول وجهله اتهامیچون متهمك وجدانندن بشقه اورته ده مابه
التطبیق بر قاعده موضوعه اولمدینی جهتله اول کیمسه نك تربیه سزلیکه
متهم اولوب اولمدینی وهرکسک تربیه مکتسبه سی موافق آداب بولنوب
بولنمادینی پرده استتارده قالمقده اولسنه نظراً بویله بر اثره شدتله
احتیاج وارد

بنا برین عیون فضلانك تجسس معایبندن تغافل و آذان کرماتك
استماع مساویدن تسامح بیوره جقلمی امید قویسیله عاجزانه بووظیفه یی
درعهد ایتم فقط اقتدارم تعهد ایدندیکم وظیفه یی تمامیه ایفایه کافی
اولیوب نقصان وخطیأتدن حالی اولیه جنغندن کلک فضلانك رقم
تصحیحیه رفته رفته تکمل ایده جکنه امیدوارم

(من عرف نفسه فقد عرف ربه) حدیث شریفی موجبینجه عجز
وقصوریمی اعترافله برابر (من حفظ علی امتی اربعین حدیثاً من السنة
كنت له شفیعاً وشهیداً یوم القیامته) و (سبع یجری للعبد المسلم احدهن
وهو فی قبره بعد موته من علم او علما او اجری نهراً او حفر بئراً او غرس
نخللاً او بنی مسجداً او ورث مصحفاً او ترك ولداً مسلماً یتستغفر له بعد
موته) حدیثین شریفینه مستبداً لوم لائمن تخاشی ایتمیه رك تحریك
حلقة باب معارفه اجتساردن مقصد اصلی ذکر اولنان حدیث شریف
سعادت ردیف موجبینجه مجرد دعوات مفروضه حضرت خلافتنا هینك
استجلا بندن عبارت اولسنه مبنی موضوع کتاب اولان مقدمه دین مبین
اسلام ایله جالس اورنك خلافت و حارس ملك وملت بولنان ذات معالی

صفات حضرت خلافتپناھینک علوقدر و منزلت و سموشان و مزیتینک تبرکاً و یتماً بیانہ و برنجی باب و ظائف شخصیہ و ایکنجی باب و ظائف دینیہ و اوچنجی باب و ظائف مدنیہ و دوردنجی باب و ظائف رسمیه و بشنجی باب مخلوقاته قارشو و ظائف انسانیہ یہ تخصیص قلمش و ابواب مذکورہده محرر و ظائف بشریہنک سنن سنیه محمدیہ و اخلاق حسنہ احمدیہ موافق اولدیغنی اعلام ایچون درج اولنان احادیث شریفہ اسانید صحیحہ ایلہ لسان حکمت بیان جناب رسالتپناھیدن شرفریز صحیفه صدور بیوریلان و شرح جامع الصغیر مناویده رواتنه « اسنادہ صحیح » و احادیث مذکورہ یہ « حدیث صحیح » و « حدیث حسن » تعبیراتیلہ صحتنہ رمز و اشارت اولنان احادیث شریفہ دن اخذ اولنمغله برابر طریق اختصار اختیارله سلسله رواتی بیاندن صرف نظر اولنمشدر

مارالبیان حدیث شریفده واقع حفظک معناسی احادث شریفہ بی مسامینہ نقل و بیاندن عبارت اولوب معانی حقیقیہ لرینی بیلمکله مشروط و مقید اولدیغندن شو خدمتم دین و دنیاده وسیله منفعت اولور رجاسی اخص آمالم ﴿ و آخرون اعترفوا بذنوبهم خلطوا عملاً صالحاً و آخر سيئاً عسى الله ان يتوب عليهم ان الله غفور رحيم ﴾ آیت کریمه سی دخی یکانه استناد کا همدر مع مافیه اشبو کتابی مطالعه بیوران اخلاء کرامدن متمنادرکه اثرک تقدیر و تحسین و تننید و تعریضی جهننه کیتمکسزین بوبابده تعقیب ایدیلان غرضه و قوف تام حاصل ایتمک اوزره اثرک سراپا قرأتیله عندالله الملك العلام اجرنا محصوره نائل اوله لر

ومن الله التوفيق

— مقدمه —

ایکی قسم اولوب برنجی قسم بر دین ایله متدین بر شریعتله
متشرع اولماتلغك لزومی بایندهدر

قدرت فاطره الهیه وقتاکه بو عالم کون و فساد کیتم و عدمدن صحرای
وجوده کتوردکده عظمت و جبروتده متوحد و قدرت و غناده متفرد
اولدیغنی و قدرتیله خالق و غناسیله رازق ایدوکنی اعلام و ذات اجل
واعلاسنه عبادات و طاعتده بولنق لزومنی افهام ایچون حکمت بالغه
صمدایه سیاه کافه مخلوقاتنی عاجزین و محتاجین بر صورتده خلق و ایجاد
و ﴿خلق الانسان ضعيفاً﴾ آیت کریمه سی منطوقنجه نوع بشری جمیع
حیواندن حاجه اکثر اوله رق ساحه دنیا یه ایراد ایلدی .
آیه جلیله مذکوره نك مقتضای منیفنجه جناب باری تعالی یه
عبادات و طاعتله عرض عجز و احتیاج نوع بشرک طبیعتنده مرکوز بر صفت
دائمه و ابای جنسندن استمداد و استعانه خلقتنده ممزوج بر خصلت
لازمه در .

نوع بشر احسن صورت و سیرتله فطره ممتاز و خاصه عقل ایله مخلوقات
سائرده سر افراز ایکن ﴿کلا ان الانسان ليطغى ان رآه استغنى﴾ نظم
جلیلی موجیبنجه احتیاجات کونا کون ایله ابتلا لری سائقه استغنا ایله
عجز و احتیاجنی فراموش ایده رک اظهار آثار کبر و غرور و اعلان افعال
عجب و ظهور ایتملری حکمتنه و شرف عقل و ذکا ایله حیوانات سائرده

تمايز نرى ايسه احتياجات ضروريه بشريه لرينه نيل ووصول اسبابى تدارك و تحصيل وطرق خيروشرى فرق وتميز ايتلمرى علمتنه مبتنيدر . عقل بشر تأمين احتياجه دال اولمسيله برابر حصول مقصد لحكمته مقسوم ومقدره موقوف اولديغندن انسان فرطعقل وذكاسنه امنيت واعتماد ايتيوب هر حالده غناواقتمدار جناب خالقه وعجز واحتياج مخلوقه مخصوص اولديغنى بيلوب جناب الله حسن ظن ايتكم عبادتدر مالى مشعر اولان (حسن الظن بالله من عبادة الله) حديث شريفى موجببنجه جناب بارى تعالى به حسن ظن ايتكم وخدا نكرده (من ساءظنه بخالقه صار سبباً لضلاله) مفهومبنجه سوءظندن توقي ايتكم ايجاب ايدر . هر كارده مؤثر حقيقى جناب پردكار عالم اولديغنه توكل واعتقاد ايله برابر انسانك بودار تكليفده تدارك احتياجات اسبابنه متوسل ودارقرار ايجونده عبادات و طاعات ايله متوغل اولمسى لزومنى بيان ايجون خواجه كائنات افندمن (ليس بخير كم من ترك دنياه لا آخرته ولا آخرته لدنياه حتى يصيب منهما جميعاً فان الدنيا بلاغ الى الآخرة ولا تكونوا كالأعلى الناس) بيوردقلى مروى اولوب مالى آخرت ايجون دنياسى و دنياسى ايجون آخرتنى ترك ايدن سزك خير ليكنز دكلدر . انجق خير ليكنز دنيا ايجون طلب حلال و آخرت ايجون اقامه حقوق ذى الجلال بيننى جمع ايدندر . زيرادنيا آخرته موصل اولديغندن هم دنيا وهم آخرت ايجون سعى ايدىكنز . وهربر امور يكدزه ناس اوزرينه باز ثقيلى اوليوب كندى حوايجكزى كندىكنز تأمين وتداركه چاليكنز ديمكدر . وحضرت على رضى الله عنهنك دنيايى ذم و ترك ايدن بر كيمسه به خطاباً (الدنيا دار صدق لمن صدقها و دار

نجات لمن فهم عنها و دارغنى لمن تزود منها) كلام حكمت انجامى تعبير آخر له
حديث شريف مذکورك ما لنى بيان دن عبارت بولنمشدر .

بنابرین احتیاجات دنیویه نك تداركیه عدم توغل نظام عالمك تغیر
واختلالنى موجب اوله جفندن حدیث شریف مذکور خیر طرزنده
امر اولوب اتم حوايج بشریه دینویه و لوازم ضروریه دینیه لرینك
استحصالی وسائلنه توسل ایله صلاح دین و دنیا لرینه سعی ایتسونلر دیمك
اولور .

صلاح دنیا ایسه ایکی جهتدن معتبردرکه بریسی جمیع امور دنیا نك
صلاحی و بریسی اهل دنیا نك هر برینك علی حده فوز و فلاحی اولوب
احدها نك صلاحی آخرك صلاحنه متوقف اولد بگندن هر بری آخرك
لازم غیر مفارقیدر. زیرا امور عالم محور مطلوبده دوران ایتدیکی بر زمانده
اهلی صلاح حالنده لدنیات اولمیه جنی کبی بالعکس فساد حالی اولنلر انتظام
عالمدن مستفید اولمیه جقلری بدیهی و مع مافیہ دنیا نك هر کسه سیاناً اقبال
و کافه سیدن ادبار ایتمامسی نظام عالم اقتضاسندن اولمقله جمله سندن اعراض
موجب کساد و سیاناً توجه مستوجب فساد اوجفندن ﴿ و تعاونوا بالبر
والتقوا ﴾ آیه کریمه سی منطوقنجه اهل دنیا نك انقسام ایتدیکی فقیروغنی
عالم و جاهل جمال کبی اقسامندن هر بری آخرك معاونتته محتاج اولوب
هر کس کندی احتیاجاتی کندی تدارك ایتمك صورتیه منفرداً
یشایه میه جنی طبیعیدر .

صلاح دنیا ایسه اساسات سائرهنك اساسی اولمق اوزرد باشلوجه ایکی
اساس متین اوزرییه مؤسسدر .

برنجیسی نظام عالمک تطرق خالمدن مصونیتی ایچون اول امرده اهل
دنیا نك بر دین ایله متدین و بر شریعتله متشرع اولسی لازمدرکه دین .
شهوات نفسانیه یه قارشى تشکیل مانعه معنویه ایله زجر ضماثر منع سرائر
ایتسون چونکه طینت بشری ده مرکوز املان خصات محاسن پسندانه
وصفت زرائل پرستانه نك نتایج حاصله لرینی تقدیر و تعیین ایچون نوع
بشرك بر قید دین و شریعتله متدین اولم لرینی ایجاب ایتمشدر .

ابن عباس رضی الله عنهما دن منقول و ابی هریره رضی الله عنهدن
مروی اولدینی اوزره خواجه کائنات افندمن (انالدين النصیحة لله
ولکتابه و لرسوله و لائمة المسلمین و عامتهم) یعنی دین جناب پروردکار
عالمه و طرف اقدس الوهیتدن منزل کبت سماویه یه و تبلیغ احکام شرعیه یه
مأمور رسل و انبیایه و ائمه دین مبینه و عامه موحدینه اظهار آثار صداقتدن
عبارتدر بیورمشدر .

حدیث شریف مذکورده واقع اولدینی اوزره آله تعالی و تقدس
حضرت لرینه اظهار صداقت و عبودیت جناب باری تعالی نك وار لغه
و بر لکنه و شریک و شبیه دن مقدس و زمان و مکاندن منزّه اولدیغنه
ایناتمق و صفات و اسماسندن کفر و الحادی ترک ایله جناب صانع عالمی
بالجمله صدات کلمیه ایله توصیف و بالعموم نقصان صفتاردن تقدیس
و تنزیه ایتمک و او امره امتثال ایله حب فی الله و نواهدن اجتناب ایله
بغض فی الله اولمق و جناب پروردکار عالمه مطیع اولناره محبت و عاصی
اولناره عداوت و فی سبیل الله فریضه جهادی و نعم عظامی آلهیسنک
شکرینی اینا و جمیع امورده خلوص و ناسه لطف و هر کسی طاعات مولایه

حث و ترغیب و خلافندن منع و ترهیب ایله لازمه انسانیتی اجرادن عبارتدر . ایشته شو صداقت نفس الامرده ناصحك نفسنه راجعدر . زیرا جناب حق نصح ناصحیندن غنیدر . تعالی الله علواً کبیرا اما کتاب الله صداقت قرآن معجز بیانك طرف اقدس الوهیتدن منزل اولدیغنه و محتوی اولدیغی کلام خلقك کلامنه مشابه اولمایوب اکیصه بر آیتك مثلنی ایجاد و اتیانه طوق بشرك قادر اولدیغنه ایمانله اول نقطه نظر دن . کتاب الله و جیه تعظیمك ایفاسیله حق بصیرتله تلاوتندن و احکام مندرجه سندن هر برینی تحسین و تصدیقندن و حین قرائتنده آیات عظامی . انزال ایدن جناب صانع عالمك عظمت و جبروت ملك و ملکوتی تفکر و آیات بنیاتك محکمیه عمل و متشابهنه تسلیم و ناسخ و منسوخ و عموم خصوصك تفهنمدن عبارت اولوب ایشته شو اوصاف دخی نفس الامرده ناصحك نفسنه راجعدر زیرا کتاب الله نصح ناصحیندن غنیدر

امارسول الله صداقت جناب رسالت مآب افندمن حضرت تارینك رسالتنی ، و طرف الوهیتدن کتیروب تبلیغ ایتدیکنی بالجمله احکامی تصدیق و ایمانله امرینه اطاعت نهینندن اجتناب و حیات و مماتنده نصرت و حق عالی رسالت پناهیدن نفی تهمت و ذات معالی صفات نبوت پناهی به محبت ایدنلره محبت و عداوت کوسترلره بعض و عداوت و دشمنی اعظام و اعلا و سنن سنیه سنی اجرا و احیا و انتشار علومنه و معانیسنده تفقیه و احادیث شریفه اعظام و اجلال و آداب محمدیه ایله تأدبه حی و اقدام و احادیث شریفه نك اثنای قرائتنده دنیا کلامیه عدم تکلم و اخلاق رسول الله ایله تخلق و اهل بیتنه و اصحابنه محبت و گروه مبتدعدهن و اصحاب رسول الله

تعرض ايدنلردن مجانبتدر ايشته بونلردنخی نفس الامرده ناصحك نفسنه راجعدر زيرا رسول كبريا عليه اكمل اتحايا افندمن حضر تلى نصيح ناصحيندن غنيدر

امام مسلمين و خليفه رسول رب العالمين حضر تلىينه صداقت امر حقه معاونت و ﴿ يا ايها الذين آمنوا اطيعوا الله واطيعوا الرسول ﴾ واولى الامر منكم ﴿ آيت كريمه سى موجبنجه امرلىينه مطاوعت و حقوق مسلميندن خبردار اوله مدقلى خصوصى عرض و اعلام و قلوب ناسى امام مسلمينك محبت و اطاعتته جلب و جمعه اقدام و ايفاي تكاليف اميريه و ايفاي و جيبه دعوات خيريه — ولى الحاجة فريضة جهادى اجرا حقه كى دعوت خـلافتينا هيلرينه سرعت اجابت و ﴿ من اهان سلطان الله اهان الله و من اكرم سلطان الله اكرمه الله ﴾ حديث شريفى موجبنجه حق هيايونلرنده حسن ظنله تهر حالده امرلىينه اردن داده و اطاعتدر ايشته بو نصيحت دخی ناصحك نفسنه راجعدر چونكه خليفه روى زمين حضر تلى « الملوك مله مون » سرنجه تصح ناصحيندن مستغيدر

و عامه مسلمينه صداقت دين و دنياده قولاً و فعلاً امر خيره دلالت و مهمه امكن حقلرنده معاونت و شفقت و عيبارينى ستره سعى و اقدام و جلب منفعت و دفع مضر تلىينه بذل جد و اهتمام و رفق و اخلاص ايله امر بالمعروف و نهى عن المنكر و كبارينه حرمت و صغارينه مرحمت و ترك عتاپ و حسد و محبت و اكرام ايتديكى شينده كندى نفسيله مسلمين ميانه سنده مساواته رعايت و عرض و ماللىرى حفظ و صيانت و خصوص